

Tid: 10:00-16:00

Plats: @X-trafik, Söderhamn

Ledamöter

Alexander Hägg (M), ordförande
Peter Åkerström (KD), vice ordförande
Lars Öberg (S), 2:e vice ordförande
Irène Jonsson (S)
Fredric Bergstedt (S)
Jasmine Larsson (S)
Mikael Forsberg (SD)
Mats Olsson (SD)
Pia Jansson (M)
Per Stener Bång (M)
Petra Modée (V)
Carina Ohlson (C)
Bernt Larsson (SVG)

Ersättare

Mohamed-Ali Nefzi (S)
Jeanette Derkaspar (S)
Irene Bogren (S)
Katarina Hedberg (S)
Birgitta Brannestål (SD)
Andreas Kvarnström (SD)
Madelene Eklund (SD)
Håkan Rönström (M)
Magnus Isomäki (M)
Örjan Larsson (M)
Lars-Göran Langeborg (V)
Lena Schenström (C)
Bertil Eriksson (KD)

Övriga

Jan-Olof Friman, Förvaltningschef
Kajsa Jansson Gladh, Nämndsekreterare
Hanna Höghiell, Avdelningschef
Malin Lidov Heneryd, Avdelningschef
Andréas Eriksson, Avdelningschef
Katarina Nilsson, Controller
Katrien Vanhaverbeke, Utvecklingsdirektör

1. Val av justerare
(HN 2023/1)

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden utser Petra Modée (V) att tillsammans med ordförande justera protokollet.

Justering sker senast måndag 8 maj 2023.

2. Fastställande av dagordningen
(HN 2023/2)

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden fastställer dagordningen.

3. Anmälningar för kännedom

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden har tagit del av anmälningarna.

Anmälningar

- RS-2023.76977 RS 2023/482-4 Protokollsutdrag - §50 RS Initiativärende - Hållbarhetsnämndens internkontrollplan
- RS-2023.78534 RS 2023/778-3 Protokollsutdrag - §47 RF Anmälan av medborgarförslag - Rullatoranvändning på stadsbussarna

4. Redovisning av delegeringsbeslut

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden har tagit del av redovisning av delegeringsbeslut.

Delegeringsbeslut

- HN-2023.3175 HN 2023/67-1 Delegationsbeslut - gallring av handlingar av ringa betydelse
- HN-2023.3178 HN 2023/4-5 Delegationsrapport 2023 03
- HN-2023.3216 HN 2023/78-2 Delegationsbeslut - gallring av projekthandlingar

5. Redovisning av medelsförvaltning, januari - mars 2023
(HN 2023/16)

INFO/BESLUT

Katarina Nilsson 10:05

Förslag till beslut

Hållbarhetsförvaltningen föreslår Hållbarhetsnämnden besluta följande

1. Hållbarhetsnämnden godkänner redovisning av medelsförvaltning januari – mars 2023.
2. Redovisningen överlämnas till Regionstyrelsen.

Sammanfattning

Hållbarhetsnämnden redovisar medelsförvaltning för perioden januari-mars 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Redovisning av medelsförvaltning januari – mars 2023 Hållbarhetsnämnden
- Bilaga 1 Uppföljning av mål i årsplan med förvaltningsmål per den 31 mars 2023 Hållbarhetsnämnden

6. Uppföljning - Internkontrollplan, januari - mars 2023

(HN 2023/12)

Katarina Nilsson

INFORMATION

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden har tagit del av informationen.

Beslutsunderlag

- Presentation - Uppföljning - Internkontrollplan, januari - mars 2023

7. Utredningsdirektiv: Trygghetssatsningar inom kollektivtrafiken

(HN 2023/50)

Jan-Olof Friman och

Andréas Eriksson 10:20

INFORMATION

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade den 13 december 2022 i budgeten för 2023 att ge hållbarhetsnämnden i uppdrag att förbättra tryggheten i kollektivtrafiken.

Hållbarhetsnämnden beslutar den 8 juni 2023 att genomföra detta.

Denna översyn syftar till att resande med kollektivtrafiken ska kunna ske på ett tryggt sätt. Tryggheten för passagerarna och medarbetarna inom kollektivtrafiken behöver förstärkas. Uppdraget är att genomföra trygghetsskapande åtgärder, det kan röra sig om genomföra pilotprojekt för trygga nattstopp och att fordonen utrustas med fler möjligheter till kameraövervakning med tillhörande ljudupptagning.

Översynen innehåller följande sju delar:

- Utveckla samarbetet mellan Region Gävleborg, fastighetsägare, Trafikverket och kommuner för att vidta åtgärder mot exempelvis klotter, nedskräpning och krossade rutor vid stationer och hållplatser
- Utredda införande av ljudupptagning på samtliga bussar och tåg för förare och tågvårdar
- Undersöka om man från förarhåll vill ha plexiglas
- Införa kameraövervakning på bussar och tåg
- Utredda anslag på alla hållplatser
- Utredda om möjlighet att särskilja ytor för rullstolar och barnvagnar på bussarna
- Utredda konsekvenser av nattstopp på bussar

Uppdraget ska genomföras av Trafik-, kultur och folkhögskoledirektören och redovisas så att kritiska tidpunkter för beslut hinns med.

Beslutsunderlag

- Utredningsdirektiv: Trygghetssatsningar inom kollektivtrafiken

8. OJP - Åtgärder X-trafik - En ekonomi i balans (HN 2023/45) BESLUT

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden föreslår Regionstyrelsen föreslå Regionfullmäktige besluta följande

1. Genomföra trafikutbudsjusteringar, minskad nettokostnad per helår cirka 3 mnkr (verkställs 10 december 2023).
2. Genomföra prisjusteringar av enkel- och periodbiljetter samt biljettutbudsförändringar enligt steg 1 (förväntad intäktsökning per helår cirka 25 mnkr):
  - a. Prisjustering av enkelbiljett vuxen förköp i en zon från 26 kr till 30 kr, övriga enkel- och periodbiljetter justeras enligt gällande prismodell, med undantag av seniorbiljetten (verkställs 21 augusti 2023)
  - b. Fritidsbiljetten tas bort (verkställs 21 augusti 2023)
  - c. Rabatten för ”vuxen+barn” tas bort (verkställs 21 augusti 2023)
  - d. Uppsalatillägget tas bort (verkställs 10 december 2023)

3. Genomföra prisjusteringar av enkel- och periodbiljetter samt biljettutbudsförändringar enligt steg 2 (förväntad intäktsökning per helår cirka 10 mnkr):
  - a. Prisjustering av enkelbiljett vuxen förköp i en zon från 30 kr till 31 kr, övriga enkel- och periodbiljetter justeras enligt gällande prismodell. De biljetter för privat kund vilka inte ingår i prismodellen kan justeras enligt samma princip (verkställs 5 februari 2024)
  - b. Rabatten vid betalning med reskassa ombord tas bort (verkställs 5 februari 2024)
  - c. 24-timmarsbiljetten utökas till att kunna köpas för alla zonsteg (verkställs under 2024)
4. Godkänna delegation till Hållbarhetsnämnden att årligen genomföra uppräkningsav biljettpriserna inom spannet 2-5 procent. Om förändringen av konsumentprisindex (KPI), inför beslut om årlig uppräkningsav biljettpriserna, varit högre än 5 procent under den senaste kända tolv månadersperioden ska den maximala nivån på spannet för uppräkningsav utgöras av den faktiska procentuella förändringen av KPI. Spannet för den årliga uppräkningsav biljettpriserna avser priset för:
  - a. Enkelbiljett vuxen förköp i en zon och kan sedan variera mellan olika typer av biljetter utifrån prismodellens uppbyggnad
  - b. Övriga biljetter för privat kund vilka inte ingår i prismodellen. Den första årliga uppräkningsav biljettpriserna verkställs under 2025.
5. Tillämpa förseningsersättning för resor med tåg som kör längre än 150 km (långa tåg) på samma sätt som resor med buss samt tåg som kör under 150 km (korta tåg). Beslutet verkställs 21 augusti 2023
6. Godkänna delegation till Hållbarhetsnämnden avseende beslut gällande ersättningsnivåer för förseningsersättning

Hållbarhetsnämnden föreslås för egen del besluta följande:

1. Genomföra tillfälligt drivmedelsbyte från biodiesel (HVO) till reduktionspliktig diesel för busstrafik i Gästrikland och Hälsingland där detta går att genomföra. Drivmedelsbytet verkställs när det är praktiskt genomförbart för trafikföretagen och gäller under år 2023. Kostnadsminskning för år 2023 cirka 6-9 mnkr.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

X-trafik har fått ett politiskt uppdrag att genomföra besparings- samt intäktsökande åtgärder motsvarande 40 mnkr.

I syfte att minska kostnaderna samt öka intäkterna och få en budget i balans föreslås följande åtgärder:

Trafikutbudsjusteringar (minskad nettokostnad per helår cirka 3 mnkr)

I förslaget till trafikutbudsjusteringar har hänsyn tagits till trafikförsörjningsprogrammets fyra prioriterade mål.

En större andel resor sker med kollektivtrafik

- Kollektivtrafiken ska utgöra en växande andel av det motoriserade resandet. Målet är att kollektivtrafikens andel ska fördubblas från år 2009 till år 2030

Större funktionella studie- och arbetsmarknader i starka stråk

3. Kollektivtrafiken skapar och förstärker möjligheterna till större funktionella studie- och arbetsmarknader i starka stråk och områden, framförallt där kollektivtrafiken kan vara ett förstahandsval

Förnybara drivmedel och minskad energiåtgång

- Kollektivtrafiken ska använda förnybara och prioritera utsläppsfria drivmedel, minska energiåtgången och därmed minska klimat- och miljöpåverkan

Ett tillgängligt samhälle

- Kollektivtrafiken ska möjliggöra för människor att bo, verka och leva i hela länet. Kollektivtrafiken ska vara tillgänglighetsanpassad så att så många som möjligt kan använda den. Den ska även vara bekväm, enkel och billig.

Med utgångspunkt från ovan föreslås följande trafikutbudsjusteringar vilka beräknas ge en minskad nettokostnad per helår på cirka 3 mnkr.

Linje	Sträckning	Åtgärd	Medeltur	Besparing
141	Sandviken - Hofors	Glesa ut trafik från 30 till 60 minuter i lågtrafik på vardagar och från 40 till 60 minuter på lördag och söndag	7,0	2,0 mnkr
9	Hudiksvall	Linjen läggs ned	2,0	0,2 mnkr
SJ Tåg	Sandviken – Gävle – söderut	Inom ramen för vårt samarbete med SJ tas det tidiga morgontåget kl. 05.45 från Sandviken till Gävle bort	2,0	0,4 mnkr
Övrigt		Allmänna tidtabellsjusteringar	NA ¹	0,4 mnkr
	3,0			

	mnkr
--	-------------

¹ NA = inte tillämpbar

Trafikutbudsjusteringarna verkställs vid tidtabellskiftet den 10 december 2023.

Prisjusteringar av enkel- och periodbiljetter samt biljettutbudsförändringar

I arbetet med justeringar av biljettpriser krävs en avvägning gällande risken att justeringen skapar förändringar i resmönster. En avvägning i förslaget har också gjorts utifrån nationella jämförelser av biljettpriser. De senaste jämförelserna, som kan ses under avsnitt ”Ärendet”, visar att X-trafiks biljettpriser är förhållandevis låga i jämförelse med resten av Sverige. Trafikutbudet samt storleken på zoner varierar dock mycket mellan olika Regionala kollektivtrafikmyndigheter.

Sammanfattningsvis har följande tre huvudprinciper legat till grund för förslagen avseende prisjusteringar av enkel- och periodbiljetter samt biljettutbudsförändringar:

- **Öka intäkterna** – Prisjusteringar
- **Förenkla** – Möta kundernas önskemål om att köpa rätt biljett i olika kanaler
- **Följa försäljningsstrategin** – Fler ska köpa biljett i förväg innan resan för att minska tiden för ombordstigning

I förslaget från förvaltningen föreslås att förändringarna genomförs i två steg. Den totala intäktsökningen per helår beräknas för steg 1 bli cirka 32 mnkr. Efter beaktande av minskat resande med 3 procent på grund av prisjusteringar beräknas intäkter minska med cirka 7 mnkr till 25 mnkr. För steg 2 beräknas intäktsökningen bli cirka 10 mnkr. Inget beaktande av minskat resande har tagits för steg 2 utifrån att denna prisjustering är av mindre karaktär. Nedan beskrivs steg 1 och 2 mer detaljerat.

- **Steg 1 – förväntad intäktsökning per helår cirka 25 mnkr:**
  - Prisjustering av enkelbiljett vuxen förköp i en zon från 26 kr till 30 kr, övriga enkel- och periodbiljetter justeras enligt gällande prismodell, med undantag av seniorbiljetten (verkställs 21 augusti 2023)
  - Fritidsbiljetten tas bort (verkställs 21 augusti 2023)
  - Rabatten för ”vuxen+barn” tas bort (verkställs 21 augusti 2023)
  - Uppsalatillägget tas bort (verkställs 10 december 2023)
- **Steg 2 – förväntad intäktsökning per helår cirka 10 mnkr:**
  - Prisjustering av enkelbiljett vuxen förköp i en zon från 30 kr till 31 kr, övriga enkel- och periodbiljetter justeras enligt gällande prismodell. De biljetter för privat kund vilka inte ingår i prismodellen kan justeras enligt samma princip (verkställs 5 februari 2024)
  - Rabatten vid betalning med reskassa ombord tas bort (verkställs 5 februari 2024)
  - 24-timmarsbiljetten utökas till att kunna köpas för alla zonsteg (verkställs under 2024)

För prislista se bilaga; Prislista.

Delegation till Hållbarhetsnämnden för årlig uppräknings av biljettpriser

Flertalet Regionala kollektivtrafikmyndigheter genomför årliga prisjusteringar, detta för att bland annat följa konsumentprisindex (KPI) och undvika ett behov av att genomföra mer omfattande prisjusteringar vid enstaka tillfällen. En sådan hantering påverkar kunderna i en mindre omfattning än om mer omfattande prisjusteringar behöver genomföras.

Utifrån ovan föreslås att Hållbarhetsnämnden får delegation att årligen genomföra uppräknings av biljettpriserna inom spannet 2-5 procent. Om förändringen av konsumentprisindex (KPI), inför beslut om årlig uppräknings av biljettpriserna, varit högre än 5 procent under den senast kända tolv månadersperioden ska den maximala nivån på spannet för uppräknings utgöras av den faktiska procentuella förändringen av KPI.

Spannet för den årliga uppräknings av biljettpriserna avser priset för:

- Enkelbiljett vuxen förköp i en zon och kan sedan variera mellan olika typer av biljetter utifrån prismodellens uppbyggnad
- Övriga biljetter för privat kund vilka inte ingår i prismodellen

Den första årliga uppräknings av biljettpriserna verkställs under 2025.

Justering av förseningsersättning för resor med tåg som kör längre än 150 km (långa tåg)

Kund som drabbas av försening vid resa kan ansöka om förseningsersättning enligt gällande Lag (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007 av den 23 oktober 2007 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer.

Den 1 oktober 2019 sänktes förseningsersättningen för X-trafiks kunder kraftigt till nuvarande ersättningsnivåer enligt gällande lag och förordning där kunder som reser med tåg som kör längre än 150 km (långa tåg) inte får ta del av ersättning i samma utsträckning som dem som reser med buss eller med tåg under 150 km (korta tåg). Detta skapar en orättvis behandling av kunderna. För att skapa en mer rättvis och kundvänlig förseningsersättning föreslås att förseningsersättningen tillämpas på samma sätt för resor med tåg som kör längre än 150 km (långa tåg) som för resor med buss samt tåg som kör under 150 km (korta tåg).

Detta innebär att kunderna som reser med tåg som kör längre än 150 km (långa tåg) skulle ha rätt att få ersättning med 50 procent av biljettpriset vid 20-39 minuters försening, 75 procent av biljettpriset vid 40-59 minuters försening och 100 procent av biljettpriset vid försening på 60 minuter eller mer.

Kostnaden för justeringen av förseningsersättningen är beroende av hur många ärenden som inkommer men förväntas inte öka med mer än 150 tkr årligen.

Delegation till Hållbarhetsnämnden avseende beslut gällande ersättningsnivåer för förseningsersättning

Att som Regional kollektivtrafikmyndighet kunna kompensera kunder vid förseningar i kollektivtrafiken är en viktig del för att kunna behålla samt rekrytera nya kunder. Nivåerna på förseningsersättningen spelar en viktig roll gällande huruvida en kund upplever sig ha blivit kompenserad eller ej. För att kunna möta kommande kundbehov föreslås därför att delegation ges till Hållbarhetsnämnden avseende beslut gällande ersättningsnivåer för förseningsersättning.

Tillfälliga drivmedelsförändringar

För att bidra till en budget i balans för år 2023 föreslås ett tillfälligt drivmedelsbyte från biodiesel (HVO) till reduktionspliktig diesel för busstrafik i Gästrikland och Hälsingland på de bussdepåer där detta går att genomföra. Drivmedelsbytet verkställs när det är praktiskt genomförbart för trafikföretagen och gäller under år 2023. Kostnadsminskningen för år 2023 uppskattas till cirka 6-9 mnkr.

Organisation

Förvaltningen har undersökt möjligheten att genomföra interna effektiviseringar, resultatet av detta är att personella neddragningar inte kan genomföras utan att arbetsuppgifter inom verksamheten tas bort. Vid besparingsbeslutet 2019 togs tjänster bort från avdelningen vilket ännu idag påverkar verksamheten.

Expedieras till

X-trafik
Regionstyrelsen
Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Åtgärder X-trafik - En ekonomi i balans
- Protokollsutdrag - §24 HN Åtgärder X-trafik - En ekonomi i balans
- Presentation - Åtgärder X-trafik - En ekonomi i balans
- Prislista

9. Tåg i Bergslagen ABs aktieköp i Samtrafiken i Sverige AB (RS 2023/475) BESLUT

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden föreslår Regionstyrelsen föreslå Regionfullmäktige besluta följande

1. Godkänna att Tåg i Bergslagen AB blir delägare i Samtrafiken i Sverige AB genom att köpa 30 aktier i Samtrafiken i Sverige AB till en total kostnad av 60 000 kronor, under förutsättning att Region Örebro län, Region Dalarna och Region Västmanland fattar likalydande beslut.

Sammanfattning

Detta ärende redogör för förslag att Tåg i Bergslagen AB blir delägare i Samtrafiken i Sverige AB.

De regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Gävleborg, Dalarna, Örebro och Västmanland, är gemensamma ägare av Tåg i Bergslagen AB.

Samtrafiken i Sverige AB bedriver en branschgemensam utvecklingsverksamhet inom områden som är strategiskt viktiga för att öka det kollektiva resandet och dess marknadsandel. Bolagets syfte är att genom samverkan mellan ägarföretag och övriga trafikföretag knyta ihop kollektivtrafiken och på affärsmässiga grunder utveckla och erbjuda produkter och tjänster till trafikföretag och resenärer.

Tåg i Bergslagen AB:s samtliga ägarregioner är delägare i Samtrafiken i Sverige AB.

Vid Tåg i Bergslagen AB:s styrelses sammanträde den 14 december 2022 beslutades att Tåg i Bergslagen AB ska ingå partneravtal med Samtrafiken i Sverige AB. Detta genomförs under våren 2023 då Samtrafiken i Sverige AB:s nya partneravtal SPA-11 är på plats.

I samband med att trafikavtalet som Tåg i Bergslagen AB ingått med VR Sverige AB träder i kraft vid tidtabellsskiftet i december 2023 (T24) förändras avtalsformen från tjänstekoncession till bruttoavtal. Som följd av detta flyttas ansvaret för bland annat biljettförsäljning, prissättning och produktsortiment från trafikföretaget till beställaren, det vill säga Tåg i Bergslagen AB.

Inför den nya affärsmodellen hos Tåg i Bergslagen AB är bedömningen att det även är nödvändigt för Tåg i Bergslagen AB att bli delägare i Samtrafiken i Sverige AB. Som aktieägare i Samtrafiken i Sverige AB kan Tåg i Bergslagen AB ta aktiv del i Samtrafiken i Sverige AB:s arbete.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Regionfullmäktige
Trafik-, kultur- och folkhögskoledirektör
Avdelningschef X-trafik

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Tåg i Bergslagen ABs aktieköp i Samtrafiken i Sverige AB
- Protokollsutdrag - §29 HN Tåg i Bergslagen ABs aktieköp i Samtrafiken i Sverige AB

10. Intäkts- och underskottsfordelning Tåg i Bergslagen AB

(RS 2023/476)

BESLUT

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden föreslår Regionstyrelsen föreslå Regionfullmäktige besluta följande

1. Godkänna ny intäkts- och underskottsfördelning för Tåg i Bergslagen AB under förutsättning att Region Örebro län, Region Dalarna och Region Västmanland fattar likalydande beslut.

Sammanfattning

Detta ärende redogör för förslag till ny intäkts- och underskottsfördelning för Tåg i Bergslagen AB.

I nuvarande underskottsfördelning finns tre fördelningskomponenter där Tåg i Bergslagen AB:s underskott hanteras genom 1) ersättning för RKM resor, 2) kostnader för dimensionerande fordon och 3) antal km och tågstopp inom respektive län.

Med punkt 1 avses resor som görs med de biljetter som ställs ut av respektive RKM (i Gävleborgs län resor med X-trafiks periodbiljetter och skolkort). För detta ersätts trafikföretaget med drygt 30 kr per resa. Det underskott som återstår för Tåg i Bergslagen AB efter punkt 1 och 2 fördelas mellan ägarna utifrån trafikproduktion (km) och antal stopp.

I arbetet gällande intäkts- och underskottsfördelning för Tåg i Bergslagen AB har det konsekvensbeskrivits effekter av att fortsätta med nuvarande underskottsfördelning samt att återföra intäkter helt eller delvis till ägarlänen. Utifrån arbetet är rekommendationen från ägarrepresentanter att lägga till en komponent som hanterar intäktsfördelning.

Intäkterna från biljettförsäljningen föreslås delas upp i en del som gäller försäljning från relationer inom respektive län (inomlänsintäkter) från vilka intäkterna tillfaller berörd ägarregion medan övriga biljettintäkter tillfaller Tåg i Bergslagen AB och räknas av från det underskott som fördelas mellan ägarna.

Som följd av att inomlänsintäkter föreslås tillfalla respektive ägarlän kan nuvarande komponent med ersättning för RKM-resor (punkt 1 ovan) utgå från aktieägaravtalet.

Förslaget innebär att bilaga 1 till aktieägaravtalet (Fördelning av underskott i Tåg i Bergslagen AB) uppdateras genom att även hantera fördelning av intäkter enligt följande punkter:

1. Inomlänsintäkter - Biljettintäkter från Tåg i Bergslagens biljettprodukter, som säljs av Tåg i Bergslagen eller dess återförsäljare, för relationer där resan helt sker inom ett ägarlän tillfaller berörd ägare.
2. Övriga biljettintäkter – Resterande biljettintäkter (som inte omfattas av punkt 1) från Tåg i Bergslagens biljettprodukter, som säljs av Tåg i

Bergslagen eller dess återförsäljare, tillfaller Tåg i Bergslagen och räknas av från underskottet.

Nuvarande punkt 1 Periodbiljetter i aktieägaravtalet utgår som följd av förslaget.

Förslaget förväntas bidra till att ge ägarregionerna incitament att öka resandet med Tåg i Bergslagen AB och att i större utsträckning integrera Tåg i Bergslagen AB:s trafik som en del av det lokala trafiksystemet.

Expedieras till

Regionstyrelsen

Regionfullmäktige

Trafik-, kultur- och folkhögskoledirektör

Avdelningschef X-trafik

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Intäkts- och underskottsfördelning Tåg i Bergslagen AB
- Bilaga 1 - Fördelning av intäkter och underskott i Tåg i Bergslagen AB
- Protokollsutdrag - §31 HN Intäkts- och underskottsfördelning Tåg i Bergslagen AB

11. Bergslagstaxa för Tåg i Bergslagen AB

(RS 2023/477)

BESLUT

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden föreslår Regionstyrelsen föreslå Regionfullmäktige besluta följande

1. Fastställa övergripande resevillkor, produkter och priser för Tåg i Bergslagen AB i enlighet med förslag, under förutsättning att Region Örebro län, Region Dalarna och Region Västmanland fattar likalydande beslut.
2. Därutöver i enlighet med detta ärende godkänna följande avvikelser från Bergslagstaxan inom Gävleborgs län:
  - a. Region Gävleborg ingår särskild överenskommelse med Tåg i Bergslagen AB avseende att även X-trafiks enkelbiljett och 24-timmarsbiljett ska vara giltiga inom Gävleborgs län.
  - b. För Tåg i Bergslagen AB:s enkelbiljett, som säljs av Tåg i Bergslagen AB eller dess återförsäljare, föreslås att X-trafiks enkelbiljettspriser ska gälla för enkelbiljett köpt för resa inom Gävleborgs län.
  - c. Förvaltningen genomför ovan punkter (a och b) avseende avvikelser från Bergslagstaxan när det är praktiskt genomförbart ur ett biljett- och betalsystemsperspektiv.
3. Godkänna att Tåg i Bergslagen AB:s styrelse, efter beredning med ägarlänen, har rätt att en gång per tidtabellsår besluta om prisjustering avseende Tåg i Bergslagen AB:s produktsortiment som innebär en prisförändring för enskilda relationer upp till max 5 procent med hänsyn

till den allmänna prisutvecklingen (med stöd utifrån förändring av konsumentprisindex).

- Godkänna att Tåg i Bergslagen AB får genomföra marknadsaktiviteter och kampanjer för att öka attraktiviteten i trafiksystemet. Tåg i Bergslagen AB får mandat att rabattera biljetter upp till 100% under max 30 dagar.

Sammanfattning

Detta ärende redogör för förslag till övergripande resevillkor, produkter och priser samt ett antal övriga förutsättningar exempelvis hantering av prisjustering, kampanjer och ombordförsäljning för Tåg i Bergslagen AB i enlighet med bilaga ”PM - Bergslagstaxan Priser, Produkter och villkor”.

Tåg i Bergslagen AB:s styrelse har vid styrelsemöte 2022-11-18 samt 2022-12-14 beslutat att rekommendera ägarregionerna att godkänna förslaget. Förslaget ska beslutas av samtliga berörda ägarregioner.

Summering av principer för Bergslagstaxan

Den föreslagna prissättningen av Bergslagstaxan innebär för enkelbiljetter en relationsbaserad prissättning ”station till station”, där priset i grunden styrs av avståndet för en given färdväg. Därutöver föreslås ett golvpris. Utöver enkelbiljetter omfattar Bergslagstaxan försäljning av periodbiljett som omfattar samtliga avgångar med Tåg i Bergslagen AB oavsett sträcka.

Biljetterna i Bergslagstaxan föreslås säljas till helt respektive reducerat pris.

Reducerat pris skall gälla för följande resenärskategorier:

- Ungdom som ej fyllt 20 år
- Student med minst 50 % studietakt

Rabattnivå för reducerat prisnivå föreslås vara 25 % för samtliga biljettprodukter. Avrundningseffekter exkluderade.

Två barn, 0-6 år, reser alltid avgiftsfritt i sällskap med resenär med giltig biljett oavsett biljettutställare eller biljettyp. Därutöver föreslås ett familjeerbjudande gälla där två barn upp till och med 12 år reser avgiftsfritt på Tåg i Bergslagen AB i sällskap med resenär med giltig biljett ur Tåg i Bergslagen AB:s biljettsortiment.

Respektive ägarregion har enligt förslaget möjlighet att upprätta avtal med Tåg i Bergslagen AB gällande giltighet för respektive RKM:s egna biljettsortiment att gälla på Tåg i Bergslagen AB. Därutöver föreslås respektive ägarregion kunna fatta beslut om avsteg från Bergslagstaxans prissättning inom dess respektive trafikområde.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Regionfullmäktige
Trafik-, kultur- och folkhögskoledirektör
Avdelningschef X-trafik

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Bergslagstaxa för Tåg i Bergslagen AB
- PM - Bergslagstaxan Priser, Produkter och villkor
- Protokollsutdrag - §30 HN Bergslagstaxa för Tåg i Bergslagen AB

**12. Reviderade tillämpningsanvisningar för färdtjänst i Gävleborgs län
(RS 2023/624)
BESLUT****Förslag till beslut**

Hållbarhetsnämnden föreslår Regionfullmäktige besluta följande

1. Anta reviderade tillämpningsanvisningar för färdtjänst
2. Beslutet gäller under förutsättning att majoriteten av kommunerna fattar likalydande beslut

Sammanfattning

Länets samrådsgrupp för färdtjänst har tagit fram förslag på reviderade tillämpningsanvisningar för färdtjänst.

Region Gävleborg ska fatta beslut för de kommuner som överlämnat sina uppgifter gällande färdtjänst till den regionala kollektivtrafikmyndigheten. Dessa kommuner (Bollnäs, Hofors, Nordanstig, Ockelbo och Söderhamn) får underlagen och föreslås även fatta egna beslut.

Övriga kommuner hanterar sin egen beslutsprocess. Införandet planeras ske 1 oktober 2023.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Reviderade tillämpningsanvisningar för färdtjänst i Gävleborgs län
- Tillämpningsanvisningar - Färdtjänst, Gävleborgs län
- Revidering av tillämpningsanvisningar - Färdtjänst, Gävleborgs län
- Protokollsutdrag - §32 HN Reviderade tillämpningsanvisningar för färdtjänst i Gävleborgs län

**13. Infrastrukturprogram
(HN 2023/44)**

BESLUT**Förslag till beslut**

Regionala utvecklingsförvaltningen föreslår Hållbarhetsnämnden besluta följande

1. Uppdra åt förvaltningschefen att ta fram ett nytt Infrastrukturprogram med systemanalys, med grund i den nya nationella vägledningen.

Sammanfattning

Region Gävleborgs nuvarande Infrastrukturprogram antogs i Regionfullmäktige 2013. De utgångspunkter och data som programmet vilar på är nu mer än tio år gamla, och upplevs i stora delar daterade. Programmet har därmed förlorat i relevans och utgör inte ett fullgott stöd i regionens arbete med länets infrastruktur och transportsystem.

Gävleborg har utvecklats och förändrats. Vi har nya verkligheter, mål och strategier att förhålla oss till, däribland en ny regional utvecklingsstrategi från 2020 med sikte mot 2030. Till detta har också omvärlden runt oss förändrats gällande befolkning, demografi och teknisk utveckling, samt politiska mål och perspektiv inte minst gällande transportsystemets roll och synen på tillgänglighet och mobilitet.

Allt detta gör sammantaget att Region Gävleborg, i likhet med många andra regioner, behöver ha en aktuell och framåtriktad strategi för hur vi uppnår en starkt tillgänglighet och effektiva transportsystem i hela Gävleborg.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Nytt Infrastrukturprogram med systemanalys
- Protokollsutdrag - §28 HN Infrastrukturprogram

**14. Förlängning av avtal IOP - Kvinnojouren Blåklockan
(HN 2021/141)****BESLUT****Förslag till beslut**

Hållbarhetsnämnden föreslås besluta följande

1. Godkänna att avtal om IOP mellan Region Gävleborg och Kvinnojouren Blåklockan förlängs med ett år för verksamhet år 2023/24 och att ge uppdrag till Avdelning Folkhälsa och hållbarhet att ta fram ett nytt avtal som bygger på det föregående.

Sammanfattning

Hållbarhetsnämnden fattade beslut om att ingå avtal om samverkan inom IOP tillsammans med Kvinnojouren Blåklockan 2002-04-28 § 36.

Avtalet med Kvinnojouren Blåklockan handlar om att utbilda elever i högstudier och gymnasier i länet enligt metoden Machofabriken. Målet är att förebygga psykisk ohälsa, suicid och våld i nära relationer. Arbetet kopplas samman med det stödpaket som tagits fram som en del i arbetet med ”Sammanhållet och personcentrart vårdförlopp för suicidprevention” som arbetats fram i samverkan mellan Region Gävleborg och länets kommuner.

Expedieras till

Ordförande Kvinnojouren Blåklockan
Utskott psykisk hälsa

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Förlängning av avtal IOP - Kvinnojouren Blåklockan
- Protokollsutdrag - §26 HN Förlängning av avtal IOP - Kvinnojouren Blåklockan